

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319010657
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8319010657.6

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a Mgr. Iva Maruščáka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 26.11.2020, v trestnej veci obžalovaného C. X. pre zločin prevádzachstvo podľa § 355 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona / ďalej len Tr. zák./ a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/111/2019 zo dňa 05.02.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného C. X. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný C. X., nar. XX.XX.XXXX v G., trvale bytom Y. M. XX, B.. G., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice, uznaný vinným zo zločinu prevádzachstvo podľa § 355 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. v nadväznosti na ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zák., ako spolupáchateľ podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

- dňa 30.05.2019 na nezistenom mieste štátnej hranice medzi Ukrajinou a Slovenskou republikou, v okrese Snina, nestotožnené osoby nedovolené previedli na územie Slovenskej republiky najmenej 25 nelegálnych migrantov, z toho osem mužov Vietnamskej štátnej príslušnosti, osem mužov štátnej príslušnosti Bangladéš, siedmich mužov štátnej príslušnosti Srí Lanky a dvoch mužov štátnej príslušnosti Somálska, všetci bez príslušných dokladov, ktorí nie sú občanmi Slovenskej republiky, ani nemajú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a následne ich prevádzali ďalej do vnútrozemia Slovenskej republiky, kde nad obcou Y. M., B.. G. sa k nim pridol ako prevádzach C. X., ktorý išiel pred skupinou nelegálnych migrantov a viedol ich smerom k štátnej ceste medzi obcami Y. Z. Y. M., B.. G., kde v čase okolo 07.00 hod. bola táto skupina spozorovaná v lese hliadkou MZJ Sobrance, ktorá bola na miesto vyslaná v rámci policajnej akcie na zadržanie nelegálnych narušiteľov štátnej hranice s Ukrajinou a počas služobného zákroku smerujúceho k zadržaniu prevádzachov bol C. X., ktorý pred skupinou migrantov unikol dole strminou, zadržaný.

Za to mu bol uložený podľa § 355 ods. 3 Tr. zák., v zmysle § 38 ods. 2 Tr. zák., podľa § 46 Tr. zák. trest odňatia slobody na 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák., súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. uložil trest prepadnutia veci: vysielacka zn. Intek MT174W10, č. XXXXXXXX, čiernej farby.

Proti tomuto rozsudku písomne, v zákonnej lehote prostredníctvom svojho obhajcu podal obžalovaný odvolanie, v ktorom trval na tom, že žiadnych migrantov neprevádzach, že nevedol žiadnu skupinu migrantov, neusmerňoval ich, nevyznačoval smer, neurčoval trasu. Poukazoval na to, že svedok I.. C. Š.,

ktorý bol na hlavnom pojednávaní vypočutý v kukle a vypovedal dňa 30.05.2019, ho nezadržal, pričom tento svedok uviedol, že na určitý čas stratil prenasledovanú osobu z dohľadu. Obžalovaný mal za to, že menovaný svedok na hlavnom pojednávaní uvádzal, že počas prenasledovania páchatel'a nemal dohľad počas svojho pohybu dole zrázom, kedy si musel dávať pozor, aby sa pri prenasledovaní nezranil, bol to strmý svah, sa šmýkalo zo strany na stranu, bol aj pohyb v spojení s pádom, z čoho potom odvolateľ vyvodil, že je nepravdepodobné, aby prenasledujúci policajt vnímal osobu, ktorú prenasledoval, keď bol v zložitom teréne a dával pozor na seba a na svoje zdravie. Odvolateľ odkazoval aj na výpoveď svedka D. F., že v predmetný deň na mieste, kde sa zdržiavali migranti, sa nachádzali aj iné civilné osoby, ktoré boli zaistené a hoci mali u seba ten istý druh vysielacky, boli prepustené a ďalej neboli vyšetrované, nebolo im vznesené obvinenie tak, ako v prípade obžalovaného. Obžalovaný poukázal aj na výpoveď jedného zo zaistených migrantov, a to svedka S. C. D. v tom, že prevádzачi utekali ďalej a potom neskôr videl, že prevádzачa, ktorý bol na čele skupiny, policajti držali v putách na ceste, že ten muž mal na tvári masku a na chrbte nejakú tašku. Podľa odvolateľa tento svedok bol nedôveryhodný a na základe takej výpovede nebolo možné jednoznačne tvrdiť, že osoba, ktorá mala nelegálnych migrantov cez lesný porast viesť, bol práve obžalovaný. K výpovedi tohto svedka ešte odvolateľ dodával, že svedok mohol byť ovplyvnený prežitými skutočnosťami, ktoré sa odohrali v predmetný deň a súviseli so stresovou situáciou z policajného zadržania v lesnom poraste. Obžalovaný videl porušenie svojho práva na obhajobu v tom, že hoci žiadal, aby bola vypočutá jeho matka a susedia, ktorí sa mali vyjadriť k okolnostiam uvádzaným v obžalobe, tak mu nebolo vyhovené. Trval na tom, že bolo sponchybné, že práve on bol prichytený priamo pri čine, dodajúc, že podľa jeho názoru, vyšetrovateľ aj sudca boli voči nemu predpojatí a už dopredu ho považovali za jediného páchatel'a trestného činu, že výpoveď svedka I.. Š. bola motivovaná snahou získať kladné hodnotenie zo strany nadriadených obžalovaný a odkazujúc na zásadu „in dubio pro reo“ mal za to, že neboli jednoznačne preukázané tvrdenia prokuratúry uvedené v obžalobe. V podstate na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie alebo aby ho spod obžaloby oslobodil v celom rozsahu.

Krajský súd na podklade takto podaného odvolania preskúmal v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku /skrátene Tr. por./ zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihladne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a nezistiac chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

V posudzovanej trestnej veci bolo, podľa názoru krajského súdu, pred súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie v podstate v takom rozsahu, ako to bolo v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por. pri rešpektovaní zásady kontradiktórnosti pre správne zistenie skutkového stavu nevyhnutné, boli objasnené všetky základné skutočnosti uvedené v § 119 Tr. por., a tak krajský súd z doposiaľ vykonaného dokazovania vychádzal. V súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. súd prvého stupňa v odôvodnení stručne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a stručne ale jasne uviedol, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Odvolací súd nezistil dôvody, pre ktoré by odvolaniu obžalovaného čo i len sčasti vyhovel. Zistil pochybenie pri výroku o treste, ktoré ale pre absenciu odvolania podaného proti takému výroku v neprospech obžalovaného, nemožno napraviť pre zákonnú prekážku uvedenú v § 322 ods. 3, druhá veta Tr. por..

Skutkové zistenia súdu prvého stupňa sú v súlade s vykonanými dôkazmi, ktorými bolo rešpektujúc zásadu na zásadu „in dubio pro reo“ jednoznačne a nepochybne preukázané, že obžalovaný sa dopustil skutku opísaného vo výroku o vine odvolaním napadnutého rozsudku.

Pokiaľ sa obžalovaný obhajoval v podstate tým, že na mieste činu bol len z dôvodu, že Ukrajincovi menom N., ktorý ho predtým požiadal, aby za peniaze pre neho odsledoval pohyb áut po asfaltovej ceste smerom z obce Y. M. na obec Y., ukázal mu miesto, odkiaľ má cestu pozorovať a dal mu aj ruksak, chcel tento vrátiť, lebo v noci veľmi pršalo a s prevozom zaistených nelegálnych migrantov nemá nič spoločné, tak jeho obhajobu aj odvolací súd vyhodnotil ako účelovú, podanú v snahe zbaviť sa trestnoprávnej zodpovednosti za spáchaný trestný čin, správne súdom prvého stupňa kvalifikovaný ako zločin prevádzачstvo podľa § 355 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. v nadväznosti na ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zák., ktorý obžalovaný spáchal ako spolupáchatel podľa § 20 Tr. zák..

Z jeho spáchania ho totiž usvedčuje skutočnosť, že bol na mieste trestného činu a v čase jeho spáchania pri úteku z miesta činu zadržaný políciou s tým, že sa pred týmto útekom správal spôsobom, ktorý ho jednoznačne spájal s prevádzanou skupinou nelegálnych migrantov a bol zadržaný maskovaný s tým, že disponoval komunikačným prostriedkom, vysielacťou ako prístrojom, ktorý je určená aj na operatívnu komunikáciu v teréne lesného prostredia, teda prostredia kadiaľ sa pohybovali migranti s prevádzачmi a baleniami korenia ako prostriedkom, ktorý možno použiť aj na prekrytie pachových stôp, teda disponoval prostriedkami, ktoré zodpovedajú utajenému spôsobu pohybu migrantov a prevádzачov na mieste činu a vytvoreniu predpokladov pre účinnú komunikáciu s osobami, pre ktoré prevádzачskú činnosť vykonával. Okresný súd pritom správne a podrobne vysvetlil, z akého dôvodu prihladol na okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby a odvolací súd sa aj v tomto smere k súdu prvého stupňa pripája a odkazuje naň, považujúc za duplicitné, tieto úvahy v tomto uznesení opakovať. Rovnako správne okresný súd odôvodnil aj svoje rozhodnutie odmietnuť vykonanie obžalovaným navrhovaných dôkazov.

Pokiaľ sa obžalovaný obhajoval, že ponuku peňazí od údajného Ukrajinca odmietol, tak na druhej strane potvrdzoval, že zisk sledoval, lebo potvrdzoval, že sa mohli vyrovnáť tak, že mu ten Ukrajinec niekedy privezie nejaký benzín alebo naftu. Vedel pritom, že v ruksaku bola vysielacčia, korenie a nejaké sáčky. Vypočutý svedok I.. C. Š. potvrdil, že stopy viacerých osôb v rámci policajnej akcie sledovali asi 12 km a keď zbadal skupinu migrantov v blízkosti obce Y. M. v lese za riekou, ktorá oddeľovala les od štátnej cesty, tak po dosiahnutí skupiny ľudí spozorovali, že väčšia skupina ľudí asi 25 ľudí bola zhromaždená na jednom mieste a o kúsok ďalej, asi 5 metrov, bol učupený jeden človek. Zaujatie takejto polohy svojho tela potvrdil aj samotný obžalovaný. Okrem tejto súvislosti, aj svedok Dang Phan Van ako jeden z nelegálnych migrantov zaistených na mieste činu uviedol, že keď postupovali cez les a začuli streľbu a krik „Polícia!“, tak sa zo začiatku rozutekali, ale na výhražnú streľbu sa zastavili, no prevádzачi utekali ďalej a potom neskôr videl, že prevádzач, ktorý bol na čele skupiny, policajti držali v putách na ceste a išlo o muža, ktorý mal na tvári masku a na chrbte tašku. Takto zaistený bol obžalovaný aj vyfotený do spisu. Ďalší z týchto migrantov, svedkovia K. U. U., nar. XX.XX.XXXX, muž, C. D. S., nar. XX.XX.XXXX, muž, T. D. U., nar. XX.XX.XXXX, muž, T. D. T., nar. XX.XX.XXXX, muž, zhodne popísali, že kráčali v 25 skupine migrantov, kde sa k dvom prevádzачom pridal tretí prevádzач, ktorý išiel vpredu a ukazoval, kedy môžu prejsť a kedy musia stáť, pričom išlo o prevádzачa, ktorí mal na chrbte batoh a na hlave mal kuklu. Odvolací súd nezistil žiadne dôkazy, ktoré by nasvedčovali porušeniu zásady kontradiktórnosti v predmetnom trestnom konaní či spochybnili správnosť postupu okresného súdu pri umožnení uplatnenia práva na obhajobu.

Svedok I.. C. Š. popísal rýchlosť a spôsob, akým obžalovaného napriek výzve „Polícia. Stoj!“, musel prenasledovať a vypovedal, že muž, ktorý bol učupený mimo početnej skupiny, skočil do zrázu a tohto asi po 50 metroch dostihol. Tieto skutočnosti vylučovali vznik omylu v totožnosti takto prenasledovanej osoby o to viac, že svedok stratil prenasledovaného muža z dohľadu len počas svojho pohybu dole zrázom, keď dával na seba pozor, pričom keď ho dostihol, sňali mu kuklu, aby ho zidentifikovali a zadržaný im povedal, že sa volá C. X.. Svedok jeho tvár videl a potvrdil, že tým mužom bol práve obžalovaný. Zadržanie obžalovaného na mieste činu za takých okolností nie je nijako spochybnené ani skutočnosťou, že zhruba v rovnakom čase, ale na inom mieste, bol zadržaný svedok U., ktorý do blízkosti miesta činu prepravil svedka I. M. s taškou potravín. Svedok D. F. potvrdzoval, že vtedy bol obžalovaný na hlave maskovaný, pričom on zadržal osobu U. asi vo vzdialenosť 100 až 150 metrov. Z výpovede svedka M. U. vyplynulo, že I. M. mu navrhol, aby išiel s ním, že si privyrobí a keď autom prišli za obec Y. M., I. M. zastavil a povedal mu, aby odniesol tašku s vecami cez lúku k potoku, no tam bol M. U. policajtom zadržaný. Svedok I. M. potvrdil, že dňa 30.05.2019 bol v ranných hodinách zastavený na hlavnej ceste policajtmí, ktorí mu nasadili putá a predviedli na oddelenie a bol podozrivý preto, lebo bol zastavený neďaleko miesta, kde boli zaistení migranti s tým, že svedka M. U. vzal do auta iba preto, lebo chcel pokračovať v ceste na Ukrajinu, no keďže mal v aute tašku s potravinami a ich prevoz cez hranicu je zakázaný, tak požiadal U., nech tú tašku vyloží niekde pri ceste a on si ju po ceste späť vezme. Zo správy MVSR UHCP Sobrance o pobyte migrantov a menného zoznamu nelegálnych zaistených migrantov vyplynul zoznam 25 osôb vietnamskej, somálskej, bangladéžskej, srílanskej príslušnosti mužského pohlavia bez cestovných dokladov. Miesto činu bolo nepochybne preukázané. Fotografia zo zadržania obžalovaného jasne popisuje, že mal na hlave nasadenú maskáčovú kuklu, tmavý plecniak, zelenú bundu, nohavice.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu, v predmetnom trestnom konaní bolo jednoznačne preukázané, že práve obžalovaný spoločným konaním pre osobu, ktorá nie je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, pomáhal pri nedovolenom prekročení štátnej hranice Slovenskej republiky a prechode cez jej územie, a tento čin spáchal závažnejším spôsobom konania, na viacerých osobách. Najmä z popisu cesty, akou sa migranti uberali, odvolací súd nemal pochybnosti, že obžalovaný konal ako prevádzkač nelegálnych migrantov pre inú osobu, aj keď totožnosť tejto osoby nebola v predmetnom trestnom konaní zistená.

Pri ukladaní trestu okresný súd poukazoval, podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku, na to, že u obžalovaného nezistil poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 Tr. zák., ani žiadnu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 Tr. zák., z toho dôvodu nepristúpil k úprave zákonom stanovenej trestnej sadzby v zmysle § 38 Tr. zák., čím bola stanovená trestná sadzba na 7 rokov až 10 rokov a uložil obžalovanému trest na dolnej hranici trestnej sadzby, pretože ho považoval za primeraný už aj vzhľadom na pomerne prísnu sadzbu dolnej hranice tejto kvalifikovanej skutkovej podstaty stanovenej zákonodarcom. Výrok o treste prepadnutia veci súd odôvodnil tým, že takýto trest síce možno uložiť iba vlastníkovi veci, no nepovažoval za nevyhnutnú podmienku, či obžalovaný prizná vlastníctvo k veci, ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu, keďže málokto obvinený sa k takémuto vlastníctvu prizná a keďže neuveril obhajobe obžalovaného a kontakt s Ukrajincom N. považoval za vymyslený, považoval za vlastníka vysielачky práve obžalovaného, ktorému trest prepadnutia veci uložil.

Podľa správy z výkonu väzby z ÚVV a ÚVTOS Košice, bol obžalovaný v tejto veci vo väzbe, bol hodnotený priaznivo, pričom z väzby bol prepustený do výkonu dvoch nariadených trestov odňatia slobody uloženému v iných trestných veciach okresného súdu Humenné vedených pod sp. zn. 1T/67/2018 a sp. zn. 0T/66/2016. Odpis registra trestov totiž potvrdzuje, že obžalovaný sa pred spáchaním predmetného zločinu už trikrát dostal do rozporu so záujmami chránenými Trestným zákonom, z toho v dvoch prípadoch ide o odsúdenia, na ktoré je namieste ako na nezahladené prihladať.

Trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 0T/66/2016 zo dňa 29.07.2016, právoplatným dňa 30.07.2016, bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu 15 mesiacov, no dňa 08.10.2019 bol nariadený výkon tohto trestu a obžalovaný bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/67/2018 zo dňa 13.06.2018, právoplatným dňa 01.10.2018, bol obžalovanému uložený peňažný trest 180,- eur s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, hoci následne dňa 20.11.2019 bol výkon tohto náhradného trestu odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia nariadený. Obžalovaný teda pred spáchaním predmetného zločinu bol už, a to opakovane, potrestaný, a to najprv trestami nespojenými z výkonom trestu odňatia slobody, hoci následne vlastným konaním dosiahol premenu týchto trestov na priamy výkon trestu odňatia slobody. To zároveň dokladuje skutočnosť, ktorá súdu prvého stupňa ušla, keď nezohľadnil predchádzajúce odsúdenia ako priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. m) Tr. zák. a nepostupoval pri úprave trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Tr. zák., čo by znamenalo vychádzať pri ukladaní trestu odňatia slobody z trestnej sadzby trestu odňatia slobody od 8 rokov do 10 rokov. Pri ukladaní trestu napadnutým rozsudkom v predmetnej trestnej veci došlo teda k pochybeniu okresného súdu v prospech obžalovaného, čo ale zákonným spôsobom v rámci odvolacieho konania nemožno napraviť pre absenciu relevantného odvolania prokurátora. Náchylnosť obžalovaného na protiprávnu činnosť dokazuje aj výpis z evidencie priestupkov v podobe siedmych záznamov za priestupky spáchané od 11.01.2016 do 01.03.2019.

Po vyhodnotení zákonnosti výroku o treste odňatia slobody tak odvolací súd potom musel ponechať tento výrok v stave, ako bol uvedený v napadnutom rozsudku. Výroku o spôsobe výkonu tohto druhu trestu nebolo čo vytknúť.

Úvahe súdu prvého stupňa týkajúcej sa trestu prepadnutia veci v zásade niet čo vytknúť, pretože obžalovaný mal predmetnú vysielачku v preukázanej držbe, disponoval ňou podľa svojej výlučnej úvahy, užíval ju rovnakým spôsobom bez toho, aby výkon týchto znakov vlastníckeho práva nejako hodnoverne spochybnil.

Nakoľko odvolací súd ani v postupe súdu prvého stupňa nezistil žiadne dôvody pre to, aby odvolaniu obžalovaného vyhovel, podané odvolanie ako nedôvodné zamietol.

jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.